

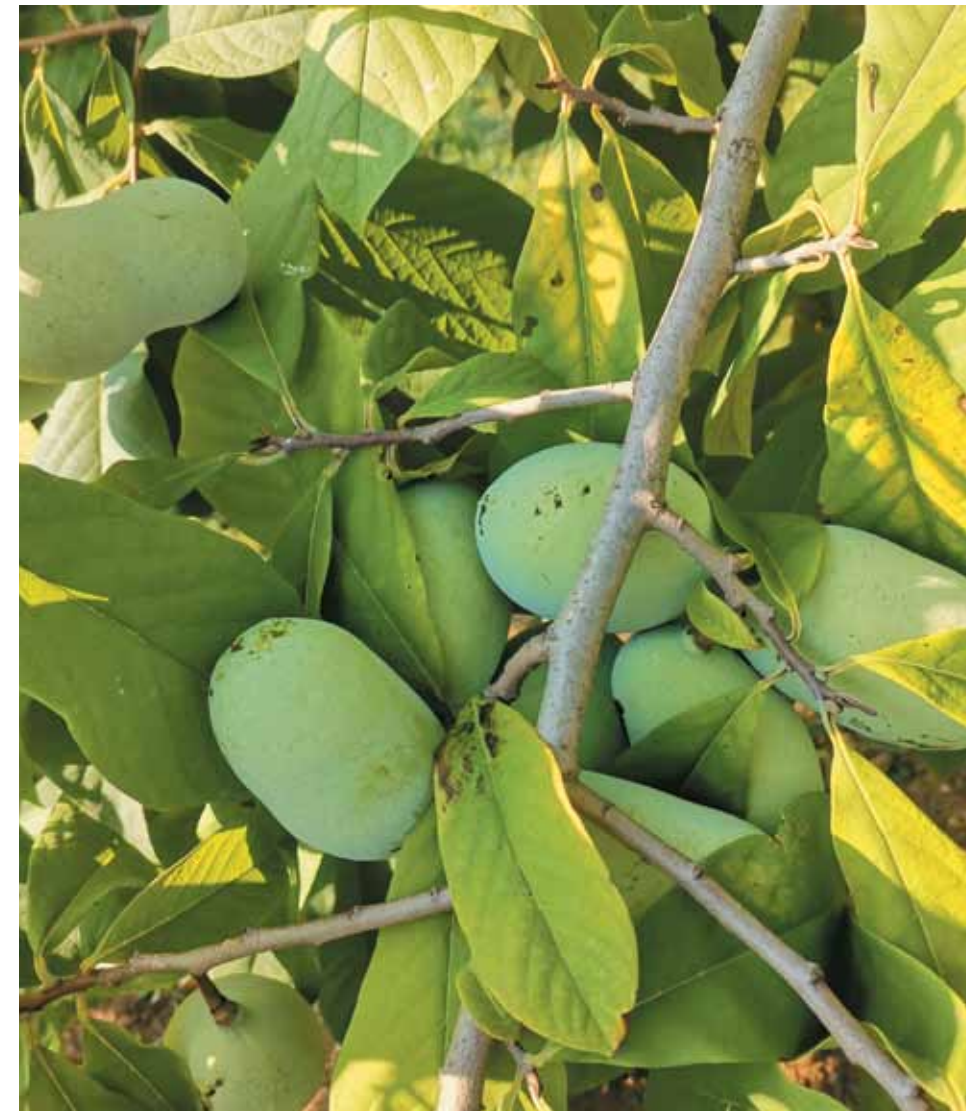
Pri *asimini* je pomemben pravi čas obiranja

Besedilo in fotografije:
Davor Špehar, Zeleni svet

Asimina je že nekaj časa stalna spremljevalka slovenskih vrtov, saj je zaradi svojih okusnih plodov in prilagojenosti slovenskim razmeram eksot, ki se mu ne moremo upreti. Ker gre za sorazmerno novo vrsto, večini vrtničarjev še vedno primanjkuje izkušenj o tem, kako ravnati, ko ponudi prve plodove. Nadvse pomembno je, da plodove oberemo, ko dosežejo ravno pravo zrelost, saj bomo le tako lahko zares uživali v njihovem okusu. Preverite, kako prepoznati pravi čas za obiranje. Da ne boste ostali le pri eni sorti in boste lahko uživali v še več slastnih plodovih, pa vam predstavljamo tudi nove, visoko produktivne predstavnice, ki jih boste lahko posadili že to jesen.

Na našem vrtu najprej dozori asimina 'Prima'.

Velikost plodov asimine ne določa optimalnega časa obiranja.

Obrati moramo ravno prav zrele plodove

Pri asimini je še posebej pomembno, da plodove oberemo ob ravno pravem času. Če jih oberemo prezgodaj, so trdi in nimajo pravega okusa – plod je pust ali celo nekoliko grenak. Po drugi strani pa plodovi, če z obiranjem čakamo predolgo, hitro postanejo prezreli. Meso se zmečka skoraj v kremo, hitro začne fermentirati in propadati. Tudi po obiranju je asimina pri sobni temperaturi obstojna le nekaj dni. Pri preveč zrelih, rjavih plodovih se navadno pojavi grenak okus.

Ker plod pri večini sort tudi ob zrelosti ostane predvsem zelen, samo na oko težko presodimo, kdaj je pravi čas za obiranje. Pravi kazalec je pecelj – če se ta še vedno močno drži poganjka, plod še ni dovolj zrel. Če se po rahlem zasuku lahko loči od poganjka, je to že pravi znak. Preverimo tudi, da je plod na otip primerno mehek – to naredimo tako, da rahlo pritismo na povrhnjico ploda, ki mora biti mehka in se plitvo ugrezniti. Opazujemo tudi vonj in spremembo barve povrhnjice ploda, ki se v času zorenja obarva rahlo rumeno.

Razlika med primerno in preveč zrelim plodom je lahko le nekaj dni, zato je smiselno, da plodove preverjamo redno. Pri tem upoštevamo, da vsi plodovi na drevesu, celo v istem grozdu, ne dozorejo hkrati, zato jih obiramo postopoma.

Čas obiranja narekujejo tudi sorta in vremenski dejavniki. Plodovi, ki so bolj izpostavljeni soncu, bodo dozoreli hitreje. Prav tako bodo prej dozoreli v toplejših regijah in na nižji nadmorski višini. Asimina 'Prima' je najzgodnejša po času zorenja, če jo primerjamo sortama 'Sunflower' in 'Overleese'. Ko se odločimo za določeno sorto, je zelo pomembno, da se pozanimamo tudi o predvidenem času obiranja.

Pri načinu spravila pazimo, da jo nežno obiramo z rokami in da smo pozorni na dolžino nohtov. Vsaka praska ali udarec pospeši propadanje ploda, zato s pridelkom ravnamo zelo nežno. Tudi ko ga polagamo v gajbice.

Čas dozorevanja se loči tudi med sortami

Pri sorti 'Prima' so na nekaterih legah plodovi zreli že od konca avgusta do sredine

septembra. Druge sorte ji v zorenju sledijo septembra in v začetku oktobra. Ob toplem koncu poletja zorijo hitreje, ob hladnejšem pa nekoliko pozneje. Podatki veljajo za nižinske lege osrednje Slovenije. Meso sorte 'Sunflower' zori pozneje, je zlato rumene barve ter povprečnega, a dobrega okusa. Na jugozahodnih legah bodo plodovi dozoreli hitreje kot na legah z manj sonca.

Vsaka asimina ima različno velikost ploda, zato to ni merilo za optimalen čas obiranja. Zelo velike plodove ima sorta 'Overleese', nekoliko manjše plodove ima sorta 'Sunflower'. Pri nas smo zelo zadovoljni tudi z velikostjo plodov sorte 'Prima'. Pri obiranju posameznih sort se držimo načela, da spremljamo mehkobo ploda, značilno barvo in vonj. V istem šopu je lahko manjši plod prej dozorel kot debel.

Če čakamo, da plodovi asimine naravno odpadejo, tvegamo poškodbe ploda, saj je sadež zelo občutljiv na udarce. Zagotovo je bolje, da prej preverimo druge dejavnike in ne čakamo, da plodovi padejo na tla. Če nismo vajeni rednega pregledovanja, nam prvi odpadli plodovi vseeno lahko služijo kot kazalec, da se je pravi čas že začel. Takrat postanemo bolj pozorni in plod za plodom preverimo, ali je lupina že mehka, vonj izrazit, barva pa rahlo rumena. O času obiranja odloča tudi značilen tropski okus po mangu, banani in ananasu.

Čas obiranja pridelka določajo tudi lega, regija in nadmorska višina.

Za več aktualnih vrtničarskih
novosti obiščite spletno stran
zelenisvet.com

saj se v prvih letih prilagaja novemu okolju. Tudi zato jesensko sajenje priporočamo pred spomladanskim.

Tudi samooplodne sorte bolje rodijo, če jih sadimo v paru

Čeprav so sorte 'Prima', 'Sunflower', 'Georgia', 'Rebecca's Gold' in 'Wells' deklarirane kot samooplodne in zanesljivo rodijo samostojno, zares najboljše rodijo ob navzkrižnem opraševanju. S skupnim sajenjem dveh samooplodnih sort bomo dosegli tudi do 50 odstotkov večji pridelek, plodovi bodo opazno težji, bolj mesnati in polnejšega okusa, bolj zanesljiva pa bo oprašitev tudi v slabem vremenu.

Če imate torej v vrtu že sorto 'Prima' ali 'Sunflower', je zelo smiselna odločitev, da dodate še katero od naslednjih sort.

'Prima' velja za »mercedes« med asimina-mi. Njeni plodovi so izjemno veliki, meso pa je nežno in brez grenkega priokusa. Je ena najbolj zanesljivih samooplodnih sort.

'Sunflower' je klasika, ki v Sloveniji nikoli ne razočara. Odlikuje jo dejstvo, da ima v plodovih zelo malo semen, kar olajša uživanje.

Če živite v krajih, kjer se jeseni hitro ohladi, je 'Georgia' odlična izbira, saj plodovi dozori nekoliko hitreje.

Pri sorti 'Rebecca's Gold' že ime pove, da njeno meso spominja na zlato. Je sorta za sladokusce, ki iščejo najvišjo vsebnost naravnih sladkorjev.

'Wells' je izjemno robustna sorta, ki dobro prenaša različne tipe tal, njeni plodovi pa so znani po izrazito tropski aromi.

Dobra sadika asimine zagotavlja bogat pridelek.

Kdaj je pravi čas za sajenje?

Asimina (*Asimina triloba*) je ena redkih eksotičnih rastlin, ki v Sloveniji ne potrebuje škropljenja. Je izjemno odporna proti mrazu (zdrži do -25°C) in nima naravnih škodljivcev, saj njeni listi vsebujejo naravne repelente. Plodovi, ki dozori septembra in oktobra, vas bodo očarali s kremno teksturo in mešanico okusov banane, manga in ananasa.

Asimine sadimo na sončna ali polsenčna mesta. Mlade rastline počasi napredu-

jejo v rasti, zato jih zastiramo z zastirko. V vročem in žgočem poletju jih prva leta senčimo z mrežo ter redno zalivamo. Pozneje senčenje ni potrebno, saj potrebujejo sonce za sladkost plodov. Dobre sadike so vzgojene v loncih, zato jih lahko sadimo praktično vse leto, najpogosteje pa spomladi in jeseni.

Bolj priporočljivo je jesensko sajenje, saj se sadike do pomladi bolje ukoreninijo in naslednje leto hitreje napredujejo v rasti. Najprej se namreč razvija koreninski sistem, kar je ključnega pomena. Sadika začne intenzivneje rasti šele tretje leto po sajenju,

Pet vrhunskih samooplodnih sort za slovenske vrtničarje

Sorta	Značilnosti ploda	Posebnost sorte
Prima	Zelo veliki, izjemno sladki	Italijanska sorta, vrhunska samooplodnost
Sunflower	Maslena tekstura, malo semen	Najbolj poznana in zanesljiva sorta pri nas
Georgia	Srednje veliki, odličen okus	Zgodnejša sorta, primerna za višje, hladne lege
Rebecca's Gold	Zlato rumeno meso, zelo sočna	Izbrana zaradi vrhunske sladkobe
Wells	Veliki plodovi, zeleno-rumena lupina	Zelo rodna in prilagodljiva sorta